

پرچم‌گشیده

من با شما ازدواج نمی‌کنم!

م. دافتاش زاده

کشید. چند دانه درشت عرق روی پیشانی بلند مادر می‌درخشد. صدیقه آرام گفت: «مادر! من می‌دانم چرا احمد یاسر این کار را کرده؟» مادر ابروهاش را بالا انداخت و با تعجب گفت: «چه طور می‌دانی؟!» صدیقه که چشمانش می‌درخشید، یا عجله گفت: «او دختر خاله‌اش را می‌خواهد.» مادر با کنجکاوی به صدیقه چشم دوخت و قبل از این که چیزی بگوید، صدیقه گفت: «آخر او مثل یاسر داشت. مادر بزرگ می‌گفت که خانواده آن‌ها در اردن زندگی می‌کنند و دختر خاله احمد یاسر برای یک برنامه تحقیقی به اینجا آمد. در ضمن... قدش هم بلند است و... چشم و ابروی مشکی دارد. متوجه شدید؟ درست عکس آمنه.» که صدای شلیک چند گله نگاه مضطرب مادر را به آسمان دوخت. چند لحظه بعد سکوت همه جا فراگرفت. مادر در حالی که چند چین کوچک زیر چشمانش او را خسته و پیتر از سئش نشان می‌داد با صدایی آرام و مهربان گفت: «صدیقه جان! دخترم! آمنه چیزی کم ندارد از پاکی و صفا هم که توی فامیل، زبانزده همه است.» پنهان عینکی کشید و گفت: «می‌دانم دل بُریدن خیلی سخت است. دل بُریدن مثل بُریدن یک تکه پارچه نیست که قیچی را بگذاری و راحت ببری... دل یک چیز دیگر است. جان دارد. مثل این که یک قیچی برداری و یک قلب را از سطح دو نیم کنی. می‌توانی تصور کنی چه اتفاقی می‌افتد. وحشتناک است. خیلی سخت است، این اتفاق. اما خیلی بزرگ‌تر از این برای من هم افتاده. آن موقع که شما خیلی کوچک بودید صهیونیست‌ها پدرت را اعدام کردند.» و چند قطره اشک از شیار صورتش به روی پارچه ساتن ریخت. صدیقه خودش را به بغل مادر انداخت. مادر موهای نرم صدیقه را نوازش کرد و آرام گفت: «اما چه می‌شود کرد؟ آمنه باید تحمل کند، صبر کند، صبر یعنی

را خواند. توی نامه این طور نوشته شده بود:

به نام خدا

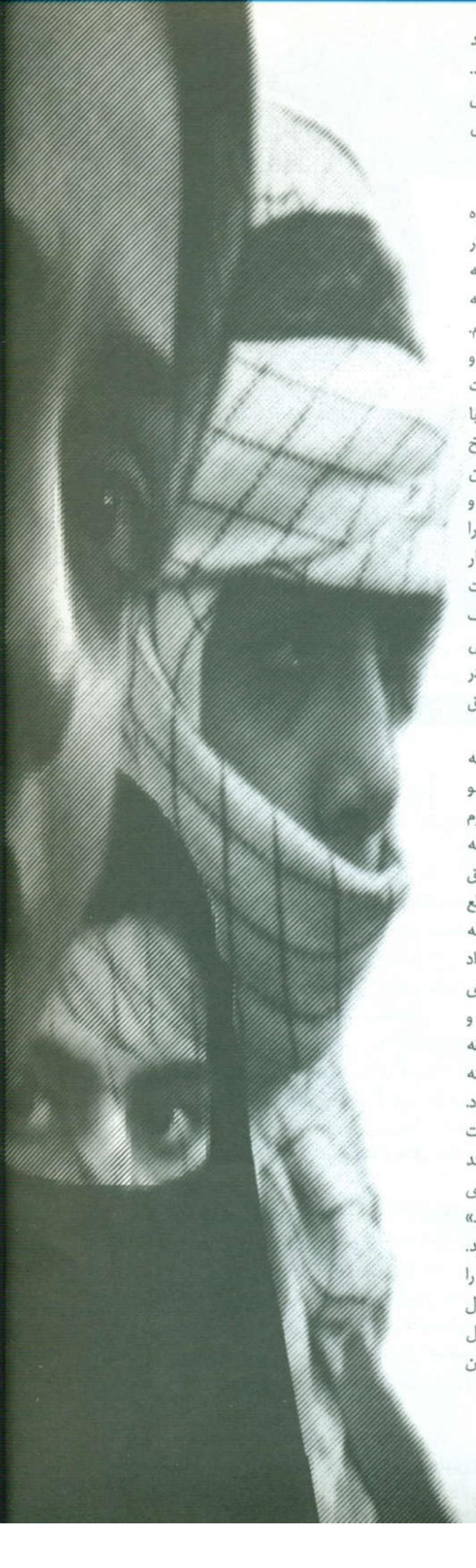
آمنه خانم سلام. من احمد یاسر هستم. مرا بیخش اگر باعث تلخی اوقات شما می‌شوم، اما بدانید که این اولین و آخرین نامه‌ای است که از من دریافت می‌کنید. آمنه خانم، همان‌طور که اطلاع دارید قرار بود چند شب دیگر، خانواده من به خواستگاری شما بیایند. اما متأسفانه باید بگویم، محبت مرا از دل بیرون کنید. من به دیگری دل بسته‌ام، مرا فراموش کنید. شما دختر بسیار خوبی هستید و می‌دانم با هر مرد دیگری ازدواج کنید او را خوشبخت خواهید کرد و من نمی‌خواستم رفیق نیمه راه باشم. «احمد یاسر»

دستان آمنه لرزید. اشک در چشمانش حلقه زد. باورش نمی‌شد. لحظاتی مبهوت و حیران سروجیش می‌خکوب شده بود. با خودش گفت: «آدم این قدر بی‌انصاف! به همین راحتی؟! نه باورم نمی‌شود.» با عجله نامه را پست و لای کتابش گذاشت. به سرعت از کوچه بیرون رفت. یک آن فراموش کرد می‌خواست کجا برود. لحظه‌ای مکث کرد. «مدرسه، آه، مدرسه...» و به طرف راست خیابان که سرآشیبی ملایمی داشت، پیچید. بغضش را فرو خورد. چشمان آبی اش رنگ غروب به خود گرفته بود. زیر لب گفت: «اشکالی ندارد. فراموش می‌کنم... اصلاً... مهم نیست.» نفس عمیقی کشید و تندتر به راه افتاد. اما انگار چیزی توی گلویش گیر کرده بود و پایین نمی‌رفت.

* * *

صدیقه، خواهر کوچک تر آمنه، لب پنجه‌هه، رو به حیاط نشسته بود. آسمان شب، بدون ماه و مهتاب، سیاه بود و لبیز از ستاره. مادر آمنه با چرخ خیاطی، کنار دیوار رنگ و رو رفته اتاق، لباس ساتن زرد رنگی را می‌دوخت. صدیقه آرام و قرار نداشت. به طرف مادر آمد. مقابله نشست. مادر دست از کار

آنمه کفش‌های کتانی اش را پوشید. ایستاد. روپوش بلند و آبی اش، او را بلند قدرتر از همیشه نشان می‌داد. نفس عمیقی کشید. عطر شکوفه‌های پرتقال همه حیاط کوچکشان را پر کرده بود. درخت پرتقال سمت راست حیاط، کنار درخت سبز زیتون قرار داشت. آمنه از پای درخت که غرق شکوفه بود، چند شکوفه سفید و تازه جمع کرد. آن‌ها را بوبید. لحظه‌ای چشمانش را بست. عطر شکوفه‌ها او را تا روزهای خوش کوکی برد. سوار شدن روی شانه‌های بابا و چیدن پرتقال‌های نارنجی و آبدار، بازی و میهمانی زیر درخت... که اعلام ساعت هفت از رادیوی اتاق، آمنه را به خود اورد. بلند شد. شتابزده کتاب و دفترش را از کنار پله برداشت. مقنعة بلند و سفیدش را مرتباً کرد که از پشت در صدای پایی شنید که با عجله دور می‌شد. با تعجب چشمش به پاک سفیدی افتاده که زیر در حیاط افتاده بود. کنجکاوانه به طرفش رفت. با خودش فکر کرد چه کسی می‌تواند این نامه را نوشته باشد؟ به سرعت در کوچه را باز کرد. نسیم خنکی به صورتش خورد. اما هیچ کس را توی کوچه ندید. داخل کوچه شد و در را بست. پشت پاکت را خواند. از طرف: «احمد یاسر. با لحظه تمام نش مورمور شد. که یکباره به یاد روز قبل موقع برگشتن از دیبرستان افتاد. هنوز به سر کوچه‌شان نرسیده بود که احمد یاسر شتابزده از سمت مقابل خیابان به طرفش آمده بود. لبخندی شرمگنانه بر لب داشت. آهسته سلام کرده بود. در حالی که اطرافش را می‌پایید با کمی لرزش صدا سلام کرده بود و بعد با عجله دور شده بود. آمنه با عجله نامه را باز کرد. دلش به شور افتاده بود. با کمی ترس نگاهی به اطراف انداخت. کوچه ساکت و آرام بود و از شانه‌های کوتاه و گلی اش شاخ و برگ‌های انگور اویزان بود. حس غریبی داشت. نامه را باز کرد. آن

از پنجره به دور دست‌ها خیره شد تا شاید شعله‌های آتش را در آن تاریکی شب ببیند. صدیقه گفت: «صهیونیست‌های لعنی. آخ... کاش پسر بودم... اما یک پسر با غیرت!» و محکم پایش را به زمین کویید و از اتاق بیرون رفت.

* * *

امنه با روپوش مدرسه، مقابل مادر، کنار سفره نشست. مثل همیشه به روی مادر لبخند زد. مادر چای خوش‌رنگی را جلوی آمنه گذاشت. آمنه تشکر کرد و گفت: «پس صدیقه کجاست؟» که صدای صدیقه از حیاط به گوش رسید که: «آمدم. آمدم» و چند لحظه بعد در چارچوب در ظاهر شد و گفت: «بیینید چه گردن بند قشنگی برایت درست کرده‌ام». و آن را آرام به گردن آمنه انداخت. آمنه با خوشحالی شکوفه‌های سفید پرتقال را که به نخ کشیده شده بود را بود و گفت: «به نظر من این قشنگ ترین گردن بند دنیاست». مادر خنده داد و گفت: «البته به شرطی که صدیقه این شکوفه‌ها را از درخت نچیده باشد!» صدیقه لبخندی زد و کنار سفره نشست و گفت: «نه مادر، اتفاقاً درخت پرتقال با دست‌های خودش آن‌ها را به من تعارف کرد. همین». مادر و آمنه هر دو خنده‌ند. لحظاتی بعد آمنه بلند شد. گردن بند را به گردن مادر انداخت. مادر را بوسید. خدا حافظی کرد و از اتاق بیرون رفت.

مادر پشت سر آمنه به راه افتاد. صدیقه چای‌اش را سر کشید. رادیو را روشن کرد. رادیو ساعت ۷ را اعلام کرد. آمنه و مادر توی حیاط‌گرم صحبت بودند که ناگهان صدای جیغ صدیقه به گوش رسید. مادر و آمنه سراسریمه به طرف اتاق دویدند. صدای «صدیقه! صدیقه!» مادر قطع نمی‌شد. هر دو به سختی خود را به صدیقه رساندند. صدیقه بلند بلند گریه می‌کرد. مادر داد زد: «چه شده صدیقه؟ حرف بزن!» آمنه شانه‌های صدیقه را می‌تکاند و به او خیره شده بود و می‌گفت: «چه بلایی سرت آمده صدیقه؟» صدیقه میان گریه‌اش به رادیو اشاره کرد. مادر و آمنه متوجه رادیو شدند. آمنه صدا رادیو را بلندتر کرد. گوینده رادیو می‌گفت: «... بر اثر این عملیات انتحاری که منجر به کشته و زخمی شدن چند صهیونیست شد، دو جوان فلسطینی به نام‌های احمد یاسر و مصطفی سعید به شهادت رسیدند...». چشم‌های آمنه گشاد شده بود. چانه‌اش می‌لرزید. مادر مثل باران اشک می‌ریخت و صورت خود را سیلی زد. صدیقه متوجه آمنه شد که داشت از حال می‌رفت. شانه‌های او را چسبید و او را در بغل گرفت. آمنه بلند بلند گریه کرد و در میان گریه‌هایش می‌گفت: «پس بگو...»

دست اشک‌های صورتش را پاک کرد و گفت: «اما مادر شما بعد از ظهر گفتید می‌روم پیش مادر احمد یاسر و از او گله می‌کنم». مادر با مهربانی به چشم‌های سرخ و نگران صدیقه چشم دوخت و گفت: «آره. می‌دانم. گفتم اما آن موقع عصبانی بودم. چه می‌شود کرد دخترم. خدا را شکر می‌کنم که زود تکلیف ما را مشخص کرد». صدیقه با غروند گفت: «نه مادر این درست نیست کم مانده که دعاش کنید». که چشم صدیقه به پارچه تا خورده سفیدی افتاد که کنار جعبه گلدوزی آمنه قرار داشت. آمنه نام احمد را در گوشش آن با نخ‌های طلایی، گلدوزی کرده بود. صدیقه پارچه را برداشت و گفت: «مادر به روح پدرم قسم که احمد هرگز خوشبخت نمی‌شود...» مادر میان حرف صدیقه پریید. هیس کرد و گفت: «آرام‌تر صدیقه، آمنه بیدار می‌شود». و پارچه را که توی دست صدیقه مچاله شده بود، گرفت و گفت: «احمد نام پیغمبر عزیز ماست. بی احترامی نکنی، صدیقه!؟» صدیقه به دیوار لم داد. آهی کشید و گفت: «آخر مادر ا خیلی دلم می‌سوزد. آمنه خیلی معصوم و مهربان است. آزارش به هیچ کس نمی‌رسد. چرا باید دلش را بشکنند چرا؟ آن‌ها حتی روز عقد را هم مشخص کردند. چرا؟ مادر بزرگ که می‌گفت من احمد یاسر را خوب می‌شناسم. چند سال است همسایه‌مان هستند. پسر خوبی است. توی داشتگاه شاگرد ممتاز است». پوزخندی زد و گفت: «مادر بزرگ حالا بیا و ببین پسر همسایه‌تان چی از آب درآمده؟» مادر صدیقه چشم‌های نگرانش را به آسمان دوخت و گفت: «خدایا... خدایا به جوان‌های ما را حفظ کن. جوان‌های ما را حفظ کن، سرزمین ما را حفظ کن... «صدیقه آرام دستش را روی شانه مادر گذاشت و گفت: «مادر شما غصه نخوردی...» مادر لبخندی زد و گفت: «نه صدیقه جان... من همیشه راضی به رضای خداوند بودهام». بعد مکث کوتاهی کرد و گفت: «حالا دخترم بهتر است بروی بخوابی. دیر وقت است. من باید این سفارش را تمام کنم». صدیقه گفت: «اما بهتر است شما هم بخوابید. فردا با هم تمامش می‌کنیم». که صدای چرخ خیاطی تمام اتاق را پر کرد. صدیقه آرام بلند شد. کنار در اتاق چشمش به لباس بلند و صورتی رنگ آمنه افتاد که مادر تازگی آن را براش دوخته بود. صدیقه دورتا دور یقه آن را توردوزی و روی آن را مرواریدهای ریز سفید کاشته بود. دستی به لباس کشید. بعد آن را از تن دیوار جدا کرد و داخل کمد لباس او بیزان کرد. صدای انفجار خمپاره‌ای در فاصله‌ای نه چندان دور، اتاق را لرزاند. صدیقه جمع کوتاهی کشید. مادر بلند شد.